

U 21/2025 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2278 om befrielse från Gemensamma tulltaxans tullar som avses i artikel 56.2 c i förordning (EU) nr 952/2013 för vissa jordbruks- och industriprodukter (*befrielse från EU:s autonoma tullar; jordbruks- och industriprodukter*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2278 om befrielse från Gemensamma tulltaxans tullar som avses i artikel 56.2 c i förordning (EU) nr 952/2013 för vissa jordbruks- och industriprodukter samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 12 juni 2025

Finansminister Riikka Purra

Regeringsråd Ismo Mäenpää

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) 2021/2278 OM BEFRIELSE FRÅN GEMENSAMMA TULLTAXANS TULLAR SOM AVSES I ARTIKEL 56.2 C I FÖRORDNING (EU) NR 952/2013 FÖR VISSA JORDBRUKS- OCH INDUSTRIPRODUKTER

1 Bakgrund

Europeiska kommissionen lade den 15 maj 2025 fram ett förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2278 om befrielse från Gemensamma tulltaxans tullar som avses i artikel 56.2 c i förordning (EU) nr 952/2013 för vissa jordbruks- och industriprodukter (COM(2025) 240 final).

Förslaget översänds i enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen till riksdagen så att riksdagen kan ta ställning till det, eftersom det är fråga om ett ärende som hör till Europeiska unionens behörighet och om vilket det annars med stöd av 81 § i grundlagen skulle bestämmas genom lag, eftersom det är ett skatteärende.

2 Förslagets syfte

Målet med unionens system för tullbefrielse är att säkerställa att råvaror som används inom förädlingsindustrin och som enligt den gemensamma tulltaxan är belagda med tull fås tullfritt eller med nedsatt tullsats när unionsproduktionen är otillräcklig eller obefintlig. Förordning (EU) nr 2021/2278 uppdateras en gång i halvåret för att tillgodose unionsindustrins behov. De ändringar som föreslås ska tillämpas från och med den 1 juli 2025.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

För att säkerställa en tillräcklig och oavbruten tillgång på vissa jordbruks- och industriprodukter som produceras i en otillräcklig eller obefintlig mängd i unionen, och för att undvika störningar på marknaderna för dessa produkter, har dessa varor genom rådets förordning (EU) nr 2021/2278 helt eller delvis befriats från Gemensamma tulltaxans tullar.

Kommissionen har med hjälp av gruppen för tulltaxefrågor av ekonomisk art (The Economic Tariff Questions Group) under tiden 14.11.2024–24.1.2025 prövat alla framställningar från medlemsstaterna om befrielse från tulltaxans autonoma tullar. Gruppen består av representanter från alla medlemsstater samt Turkiet. Medlemsstaterna har för sin del samrått med berörda industrisektorer, organisationer, handeln och andra berörda parter. Gruppen behandlade ansökningar om autonoma tullbefrielser och tullkvoter som ska börja gälla fr.o.m. den 1 juli 2025. Under denna omgång hade 111 ansökningar om nya tullbefrielser och 38 förslag till ändring av giltiga tullbefrielser lämnats in.

Efter granskningen anser kommissionen att tullbefrielsen är motiverad för vissa nya produkter som för närvarande inte förtecknas i bilagan till förordningen. När det gäller vissa andra produkter är det nödvändigt att ändra villkoren i fråga om produktbeskrivning, klassificering, slutanvändningskrav och/eller datum för obligatorisk översyn. Produkter för vilka tullbefrielse inte längre ligger i unionens ekonomiska intresse föreslås utgå ur bilagan.

Under denna omgång lämnade Finland inte in några egna ansökningar och Finland motsatte sig inte de ansökningar som lämnats in av andra.

Som svar på Rysslands pågående aggressionskrig mot Ukraina och Belarus fortsatta inblandning i åtgärder som undergräver Ukrainas suveränitet och territoriella integritet har unionen antagit restriktiva åtgärder för att begränsa de handelsförmåner som beviljats Ryssland och Belarus. Tullbefrielsen av bränsleelementet som används i kärnreaktorer är dock fortfarande viktig för länder som har kärnkraftverk som bygger på rysk teknologi. Dessa medlemsstater begärde en förlängning av tullbefrielsen tills det finns tillräckligt med ersättande råvaror från andra källor. Finland understödde en förlängning av tullbefrielsen vid importen av kärnbränsle från Ryssland. Enligt kommissionens förslag ska tullbefrielsen fortsätta även om de tullbefrielser som beviljats Ryssland som undantag för vissa andra produkter upphör den 30 juni 2025.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen

Den rättsliga grunden för den föreslagna förordningen är artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, där det föreskrivs att tullsatser i den gemensamma tulltaxan ska fastställas av rådet på förslag från kommissionen. Detta omfattar även en ändring av och befrielse från tullar. En rådsförordning är därför det lämpliga instrumentet. Förordningen ska antas av rådet med kvalificerad majoritet.

Förslaget avser ett område där unionen har exklusiv befogenhet. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Statsrådet anser att förslaget stämmer överens med proportionalitetsprincipen eftersom åtgärderna syftar till att förenkla förfarandena för aktörerna inom utrikeshandeln. Förordningen går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen, i enlighet med artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen. Åtgärderna är också i linje med kommissionens meddelande om autonoma tullbefrielser och tullkvoter (EUT C 363, 13.12.2011, s. 6).

5 Förslagets konsekvenser

Kommissionen har inte gjort någon konsekvensbedömning av förslaget eftersom de föreslagna ändringarna av förteckningen över produkter som omfattas av befrielse från Gemensamma tulltaxans autonoma tullar inte förväntas få några betydande konsekvenser.

Enligt den finansieringsöversikt som bifogats utkastet till förslag påverkar förslaget inte utgifterna, men däremot inkomsterna enligt följande: Värdet av de icke uttagna tullarna till följd av tullbefrielsen bedöms uppgå till 32 061 693 euro per år. Den negativa inverkan på de traditionella egna medlen i budgeten uppgår till 24 046 270 euro per år (dvs. 75 procent av den totala minskningen). Medlemsstaterna får behålla 25 procent av tullarna i uppbördsprovision. De ekonomiska konsekvenserna för Finlands del beror på hur stora mängder av produkten i fråga Finland importerar.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Statsrådet anser inte att förslaget strider mot Finlands grundlag eller de konventioner om grundläggande rättigheter och mänskliga rättigheter som är bindande för Finland.

7 Ålands behörighet

Ärendet omfattas inte av landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Europeiska unionens råd började behandla ärendet den 15 maj 2025. Målet är att förslaget ska antas av rådet i juni 2025.

9 Nationell behandling av förslaget

Ärendet har beretts vid finansministeriet i samarbete med Tullen och samordnats genom skriftligt förfarande i sektion EU5 (tulltekniska frågor), vilket avslutades den 23 maj 2025.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget kan antas.